

להלן נאמו של אורי אבנרי בוויכוח על הודעת המדינה של ראש-הממשלה:
אורי אבנרי: דבר גדול נפל היום — טיוואן גור- שה מן האו"ם, וסין העממית נכנסה אליו. במשך דור נשאר משטר צ'אנג קיי-שק מחוץ למהלך ההיסטוריה. הוא בודד את עצמו ממשפחת העמים, נקט עמדה שטתרה את האינטרסים של כל המעצמות, התעלם מן המציאות העולמית המשתנה, התעטף באיזטלה של קשיחות טוטאלית, ולבסוף נמאס אף על בת-בריתו האחד-רונה — ארצות-הברית.
בקצה השני של אסיה נוקמת ממשלת גולדה מאיר בשיטה רומה: היא מכוררת את

הלאומי של העם השכן. החמצת הזדמנות היסטורית זו, לעקור משורשו את הסיכסוך ההיסטורי בין שני העמים, ולהגיע בפעם הראשונה לשלום-אמת, שלום בין העמים — זהו פשע היסטורי שלא יכופר לאיש מחברי הממשלה הזאת.

גולדה מאיר הקשיבה לנאום בתיקה. מלבד נאום רק"ח, שחזר על קו מוסקבה, היה זה הנאום האופור-זיציוני היחידי בוויכוח כולו. הוא נתקבל בתיקה מוח-לטת. כשאחד מחברי הכנסת התחיל לקרוא קריאת-יבי-נייס, הושטק על-ידי חבריו.

גולדה

בתום הוויכוח לא העזה גולדה להתווכח עם טענה-תינו המעשיות. היא הגיבה רק בעקיפין, בדמוגיה פרימיטיבית למדי:
גולדה מאיר: ...אין זה פלא, ובכל אופן אין זה חדש, שיש כאלה בבית — למולנו מעטים מאוד — שלדידם צודק כל צעד, ויהיה הוא צעד

אורי אבנרי: לאן מובילה מדיניות זו? ברור לחלוטין, שבמוקדם או במאוחר יתפוצץ הסטא-טוס-קו.
אם לא יבוא שלום, תתחדש המלחמה, כי אין להניח שעם נורמלי ישלים לעולם עם כ"כ כוש אדמתו. וכאשר תתחדש המלחמה, תהיה התערבות מאסיבית של המעצמות הגדולות, אם ירצו בכך, אם לאו.
 מדיניות זו לא הוצגה בפני הבוחרים, ולא זכתה מעור-לם באישורם. העם לא נשאל. אבל העם ישלם את המחיר, בדמים ובדם.
הציבור הישראלי לא נרתע מעודם ממדי-חמת-ימנן, לשמירת קיומו ובטחונו. אך האם מוכן הציבור הזה למלחמה שכזו מטרתה היא להחזיק בצמיתות בשטחים, שבהם יושב עם אחר?

כבר כיום מתקומם הציבור נגד תקציב-ביטחון, הבולע לפחות רבע, ולמעשה שליש, מן התוצר הלאומי. הוא מת-חיל להבין, סוף-סוף, את הקשר בין מדיניות של כיבוש שטחים, ובין מצב סוציאלי ירוד; בין מיליארדים הזור-מים להכנת מלחמה שאינה עוד בבחינת "אין ברירה", ובין מיליארדים החסרים לחיסול שכונות-עוני, לחינוך-חי-גם תיכוני ואוניברסיטאי לבני ישראל השניה, להקלת עול המסים.

חובש לפלסטינים - לאלתר!

מול מדיניות זו נועמד את מדיניות השלום — שהיא אפשרית, שהיא מעשית, שהיא מציאותית לאין שיעור יותר מאשר הריאליזם הכוב, העיוור, של ממשלה זו.
למדיניות זו שתי זרועות — הזרוע המדי-שמת למצריים, והזרוע המושטת לפלסטיין.
 לגבי מצריים, הצעתנו פשוטה: לשים קץ לתכ-סיסים, להודיע בפה מלא שאנחנו מוכנים לחזור לגבול הבינלאומי, במסגרת הסכם-שלום שיבטיח את בטחונו, ולהיכנס מייד למשא-ומתן משמעותי לביצוע עקרונות אלה. לגבי פלסטיין, הצעתנו היא: להעניק מייד חופש פוליטי לתושבי הגדה והרצועה, לקרוא להם להקים מדי-היגות-לאומית נבחרת, להציע למנהיגות זו שלום אמת בין ישראל ומדינה פלסטינית שתקום.
 ביום החמישי של מלחמת ששת-הימים, ב-9 ביוני 1967, פניתי במכתב לראש-הממשלה לוי אשכול, והצעתי לו שיפנה מיד במחווה דרמטי לעם הפלסטיני בשטחים הכבושים, יביע הסכמה להקמת מדינה פלסטינית לאלתר, ויאפשר קיום מישאל-עם, שבו תוכל האוכלוסייה להכ-רע בעד פתרון זה.

מא חזרתי פעמים רבות על הצעה זו, מעל במת הכנסת, ומדי פעם השיבו לי תשובה אחרת.
מה לא נאמר, ומה לא הושמע, נגד הצע-תנו, בנאומים ובקריאות-כיניי, באולם הזה?
 נאמר שאין עם פלסטיני. שאורי אבנרי המציא אותו. והנה, בשנה החמישית של הכיבוש דורשים הפלסטינים בחירות, וחופש-פעולה פוליטי, ותובעים את זכותם להגדרה עצמית בפה מלא, בכתב ובעל-פה.
 נאמר שלפלסטינים אין מנהיגות מוסמכת. והנה אוסר משה דיין על כינום ראשי-הציי-

צ'אנג

תנו ממשפחת העמים, מנתקת את עצמה מכל אפשרות של הסדר, מתעלמת מזוהל מן המצוי-אות ומן האינטרסים של המעצמות.
 והיום, בנאום שקבע שיא חדש של נוקשות וקשיחות, הכריזה גברת מאיר מלחמה על הנשיא ניקסון. אולי היא מקווה להמריד נגדו את הציבור האמריקאי ערב הבחירות. אבל זהו מישחק מסוכן. אין לי שמץ של ספק שכל

אל נהיה פורמזזה שניה!

אימפריאליסטי ויהיה הוא צעד מהפכני סוציאליסטי, אם הוא דורש איוה דבר מישראל. במקרה כזה יש לוותר ולקבלו, לדעתם.
 איוה חוסר גאווה עצמית, וביטחון עצמי, והכרה ברשות אלמנטרית שיש גם למדינה יהודית לק-בוע מה הם צרכיה ועל מה היא יכולה לוותר, על מה היא יכולה ללכת לפשרות ועל מה אינה יכור-לה לעשות פשרות באשר זה בנפשה.
 יש מעטים כאלה.

בור הפלסטיני בגדה וברצועה, מתוך חשש שמא יקימו באותו כינום מנהיגות רשמית.
 נאמר שהפלסטינים אינם רוצים להיפרד מירדן. והנה מכריז משה דיין שהוא תומך ב-מדך חופיין, והוא לא יסכים שתקום מדינה פלסטינית נפרדת מירדן — בעוד שהפלסטי-טינים עצמם דורשים זאת בגלוי.

הסכר שיעשה היסטוריה

רבותי חברי-הכנסת, בימי הפגרה הקדישו חברי ואני ימים ארוכים לפגישות ממצות עם כל המנהיגים הפלסטיניים החשובים בגדה המערבית. אני מוסמך עתה לדווח לכם על תוצאות פגישות אלה.
 אני מודיע בזה שכל המנהיגים החשובים בגדה, על אף השוני בהשקפותיהם, מאוחדים בדרישה שהמימשל הצבאי יעניק לאוכלוסייה הפלסטינית לאלתר את הזכות לפעולה פוליטית, לעריכת כינוסים, לגיבוש דעות, להקמת מפלגות, לקיום בחירות. להקמת מנהיגות לאומית מוסמכת. כולם כאחד מאוחדים בדעה שרק העם הפלסטיני לבדו צריך להכריע, באורח דמוקרטי, במישאל-עם ובבחיר-רות, על עתידו — ורובם המכריע דוגל עתה בהקמת מדינה פלסטינית חופשית, שתקום תוך שלום והסדר עם ישראל.
 אדוני היושב-ראש, החדש הופיע ספר, שאולי ייכנס להיסטוריה הפלסטינית כפי שמדינת היהודים של הרצל נכנסה להיסטוריה שלנו. ספר זה של מוחמד אבו-שילאביה, בן הכפר יאהוד, עיתונאי והוגה-דעות, נושא את השם: "אין שלום בלי מדינה פלסטינית חופשית". בכל פגישת-תינו, הלילו ושיבחו המנהיגים הפלסטיניים את הספר הזה, ואין שמץ של ספק שהוא מבטא עתה את הקונסנזוס

מועמד אחר — והיו הבטחותיו ערב הבחירות כפי שהיו — ילך למחרת בחירתו באותה דרך עצמה.
כי ארצות-הברית מתאימה את עצמה למציאות העולמית. היא משלימה עם ברית-המועצות. היא מתקרבת לסין. היא רוצה לחי-זור לעולם הערבי. אין היא יכולה לתת יד לקו ממשלת מאיר.

ההסדר החלקי - אחיזת עיניים

לשם מה הולכת ממשלת מאיר בדרך זו? מהו המיזבח, שעליו היא מוכנה להקריב את אהדת העמים, את מעמדנו באו"ם, את ידידות ממשלת ארצות-הברית?
לשם מה היא מעמידה תנאים להסדר כוזב והסדר חלקי, ההופכים את קבלת היוזמה האמריקאית לאחיות-עיניים, למהדך תכסיסטי שדא נועד אלא להרוויח זמן?
 לשם מה היא מונעת את הסדר-השלום, האפשרי כיום? דובר הממשלה, משה דיין, גילה זאת בנאומו המפור-סם, כאשר קבע, כי ישראל מהווה עכשיו "ממשלת-קבע" בשטחים המוחזקים. בכל השטחים המוחזקים, הקול הוא קולו של משה דיין והידיים הן ידי הממ-שלה. הבונה היכל-ספאר צבאי במחיר 17 מיליון לירות שלה, בבית-אל, בלב השטחים המוחזקים, וקרייה בחברון, ויישובי-קבע במקומות רבים אחרים.
רק פתי יאמין כי מי שמשקיע כספים עצומים אלה בשטחים המוחזקים, מתכוון ברצינות להחזירם מחר לערבים, גם במסגרת שלום איריאלי.
אברהם ורדיגר: מי מתכוון להחזיר?